

Laikina versija

GENERALINIO ADVOKATO

MACIEJ SZPUNAR IŠVADA,

pateikta 2018 m. spalio 3 d.(1)

Byla C-449/17

A & G Fahrschul-Akademie GmbH

prieš

Finanzamt Wolfenbüttel

(*Bundesfinanzhof* (Federalinis finansų teismas, Vokietija) prašymas priimti prejudicinį sprendimą)

Prašymas priimti prejudicinį sprendimą – Mokesčiai – Bendra pridėtinės vertės mokesčio sistema – Direktyva 2006/112/EB – 132 straipsnio 1 dalies i ir j punktai – Mokyklinio ir universitetinio švietimo neapmokestinimas – Mokyklinio ir universitetinio švietimo organizacijų, kurios pripažintos turinčiomis tokių paskirtų, ir mokytojų privačiai teikiamų mokymo paslaugų savybės – Šių savybių taikymas vairavimo kursams, skirtiems gyti teisei vairuoti B ir C1 kategorijų transporto priemonės – Ribotos atsakomybės bendrovės, vykdančios vairavimo mokyklos veiklą

Įvadas

1. Šiandieninėje visuomenėje transporto priemonės vairavimo gūdžiai yra beveik tokie pat visuotiniai kaip skaitymo ir rašymo – kone kiekvienas turi vairuotojo pažymėjimą. Bet ar tai yra pagrindas neapmokestinti vairavimo pamokomis pačiomis savybėmis, kokios yra taikomos mokymui rašyti ir skaityti? Taip gali būti apibendrintas šioje byloje Teisingumo Teismui pateiktas spręsti klausimas.

Teisinė sistema

Sąjungos teisė

2. 2006 m. lapkričio 28 d. Tarybos direktyvos 2006/112/EB dėl pridėtinės vertės mokesčio bendros sistemos(2) 132 straipsnio 1 dalies i ir j punktuose numatyta:

„Sandoriai, kurių valstybės narės neapmokestina PVM:

<...>

i) vaikų ar jaunimo švietimas, mokyklinis ar universitetinis švietimas, profesinis mokymas ar

perkvalifikavimas, kurį vykdo tokios paskirties viešosios teisės reglamentuojamos įstaigos ar kitos organizacijos, kurias atitinkama valstybė narė pripažino turinčiomis tokią paskirtį, įskaitant su tuo glaudžiai susijusią paslaugų teikimą ir prekių tiekimą;

j) mokytojų privačiai teikiamos mokymo paslaugos, susijusios su viduriniu ar universitetiniu išsilavinimu.“

Vokietijos teisė

3. Direktyvos 2001/112 132 straipsnio 1 dalies i ir j punktai Vokietijos teisėje perkelti *Umsatzsteuergesetz* (Apyvartos mokesčio įstatymas) 4 straipsnio 21 dalimi. Kaip matyti iš prašyme priimto prejudicinio sprendimo nurodytos informacijos, pagal galiojančią teisinę tvarką ši nuostata neleidžia neapmokestininti pridėtinės vertės mokesčiu (toliau – PVM) vairavimo mokyklų.

4. Licencijos vairavimo instruktoriaus ir vairavimo mokyklos veiklai vykdyti numatytos *Gesetz über das Fahrlehrerwesen* (Vairavimo instruktorių įstatymas) nuostatose.

Faktinės aplinkybės, procesas ir prejudiciniai klausimai

5. *A & G Fahrschul-Akademie GmbH* (toliau – bendrovė *A & G Fahrschul-Akademie*) yra pagal Vokietijos įstatymus steigta bendrovė, turinti vairavimo mokyklą. 2010 mokestiniais metais ši bendrovė apmokestino PVM sandorius, atliktus vykdant bendrovės veiklą. Tačiau 2014 m. gruodžio 22 d. rašte *Finanzamt Wolfenbüttel* (Volfenbiutelio mokesčių administratorius, Vokietija) bendrovė, remdamasi Direktyvos 2006/112 132 straipsnio 1 dalies i ir j punktuose numatytu neapmokestinimu, pareikalavo pakoreguoti apmokestinimą, būtų sumažinti jį iki nulio.

6. Volfenbiutelio mokesčių administratorius bendrovės *A & G Fahrschul-Akademie* reikalavimą atmetė. Bendrovė apskundė šį sprendimą teismui, tačiau jos skundas buvo atmestas. Bendrovė dėl pirmosios instancijos teismo sprendimo pateikė kasacinį skundą prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teismui.

7. Šiomis aplinkybėmis *Bundesfinanzhof* (Federalinis finansų teismas, Vokietija) nutarė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui šiuos prejudicinius klausimus:

„1. Ar „mokyklinio ar universitetinio švietimo“ sąvoka Direktyvos 2006/112/EB 132 straipsnio 1 dalies i ir j punktuose taikoma vairavimo kursams, skirtiems gyti teisei vairuoti B ir C1 kategorijų transporto priemonės?

2. Jei pirmąjį klausimą būtų atsakyta teigiamai, ar pareiškėjo pripažinimas panašiai tiksliai siekiantis įstaiga, kaip tai suprantama pagal Direktyvos 2006/112/EB 132 straipsnio 1 dalies i punktą, gali būti pagrįstas <...> įstatymo dėl vairavimo instruktorių <...> nuostatomis dėl vairavimo instruktorių egzaminų ir vairavimo instruktorių bei vairavimo mokyklų licencijų išdavimo ir bendru interesu išugdyti mokinius rūpestingais, atsakingais ir aplinką tausojančiais eismo dalyviais?

3. Jei antrąjį klausimą būtų atsakyta neigiamai, ar Direktyvos 2006/112/EB 132 straipsnio 1 dalies j punkte esanti sąvoka „privačiai teikiamos mokymo paslaugos“ reikalauja, kad apmokestinamasis asmuo vykdytų individualią veiklą?

4. Jei antrąjį ir trečiąjį klausimą būtų atsakyta neigiamai, ar mokytojas visada „privačiai teikia mokymo paslaugas“ pagal Direktyvos 2006/112/EB 132 straipsnio 1 dalies j punktą tuomet, kai jis veikia savo sąskaita ir atsakomybe, o gal „privačiai teikiamą mokymo paslaugą“ apibrėžiai keliama papildomi reikalavimai?“

8. Prašym? priimti prejudicin? sprendim? Teisingumo Teismas gavo 2017 m. liepos 26 d. Pastabas raštu pateik? bendrov? *A & G Fahrschul-Akademie*, Vokietijos, Ispanijos, Italijos, Austrijos, Portugalijos, Suomijos vyriausyb?s ir Europos Komisija. Šioms vyriausyb?ms, Komisijai ir bendrovei *A & G Fahrschul-Akademie* taip pat buvo atstovaujamos teismo pos?dyje, kuris ?vyko 2018 m. birželio 20 d.

Analiz?

9. Nacionalinis teismas pateik? Teisingumo Teismui keturis prejudicinius klausimus, kuriais siekiama sužinoti, ar vairavimo kurs?, skirt? ?gyti teisei vairuoti B ir C1 kategorij? transporto priemonės, paslaugos gali b?ti neapmokestinamos PVM pagal Direktyvos 2006/112 132 straipsnio 1 dalies i ar j punktus. Iš eil?s aptarsiu šiuos keturis klausimus. Vis d?lto esmin? reikšm? turi atsakymas ? pirm?j? klausim?, nes jis lemia atsakymus ? kitus klausimus.

Pirmasis prejudicinis klausimas

10. Pirmuoju prejudiciniu klausimu prašym? priimti prejudicin? sprendim? pateik?s teismas siekia sužinoti, ar vairavimo kursai, skirti ?gyti teisei vairuoti B ir C1 kategorij? transporto priemonės (vairuotojo pažym?jim?), patenka ? mokyklinio ar universitetinio švietimo s?vok?, kaip tai suprantama pagal Direktyvos 2006/112 132 straipsnio 1 dalies i punkt?.

11. Pastabas šioje byloje pateikusi? šali? nuomon?s išsiskyr? d?l to, ar vairavimo kursai gali b?ti pripažinti mokykliniu, ar universitetiniu švietimu. Vokietijos, Austrijos, Portugalijos, Suomijos vyriausyb?s ir Komisija daugiau ar mažiau primygtinai si?lo atsakyti ? š? klausim? neigiamai. Bendrov? *A & G Fahrschul-Akademie*, kaip ir Ispanijos bei Italijos vyriausyb?s, atvirkšč?iai, si?lo ? š? klausim? atsakyti teigiamai(3).

12. Pritariu pirmajai nuomonei. Mano manymu, mokyklinio ar universitetinio švietimo s?voka neapima vairavimo pamok?. Tai matyti tiek iš Direktyvos 2006/112 132 straipsnio 1 dalies i punkto pažodinio, tiek iš teleologinio aiškinimo.

Direktyvos 2006/112 132 straipsnio 1 dalies i punkto formuluot?

13. Reikia pripažinti, kad Direktyvos 2006/112 versijos lenk? kalba autoriai, 132 straipsnio 1 dalies i punkte pavartojo formuluo? „kszta?cenie powszechnie lub wy?sze“ (visuotinis ar aukštasis švietimas), buvo k?rybingi. Didžiojoje daugumoje kit? šios nuostatos kalbini? versij? vartojamos s?vokos, kurios tur?t? b?ti ver?iamos veikiau kaip „mokyklinis ir universitetinis švietimas“: „enseignement scolaire ou universitaire“ versijoje pranc?z? kalba, „school or university education“ versijoje angl? kalba, „Schul- und Hochschulunterricht“ versijoje vokie?i? kalba ir t. t. Vis d?lto paradoksalu yra tai, kad šis terminologinis nenuoseklumas leidžia dar geriau suprasti Europos Sąjungos teis?s akt? leid?jo ketinim?, susijus? su min?tos direktyvos 132 straipsnio 1 dalies i punkte numatyt? išim?i? apimtimi. Tai yra visuotinis arba visiems prieinamas, o žemesniais lygmenimis net privalomas, bendrasis, tai yra apimantis itin plat? žini? spektr?, švietimas, vykdomas kiekvienoje valstyb?je nar?je esan?ioje mokykl? ir universitet? sistemoje. Ši sistema, kai kuriose valstyb?se vadinama nacionaliniu švietimu, yra padalyta ? etapus, kuriuos bendrai galima b?t? apibr?žti kaip pagrindin?, vidurin? ir aukšt?j?, ir užtikrina visai visuomenei gausias žinias ir ?gūdžius, leidžian?ius funkcionuoti šiandienin?je visuomen?je, tiek priva?ioje, tiek profesin?je srityse.

14. Šiai visuotinio švietimo sistemai, be kita ko, b?dinga tai, kad j? griežtai ir visapusiškai reguliuoja teis?s normos. Šios normos apibr?žia mokykl? sistemos strukt?r? ir mokykl? funkcionavimo b?d?, mokymo programas, mokytojų kvalifikacijas ir galiausiai diplom? ?gijimo

tvark?.

15. Daugumoje valstybi? nari? ši ?vietimo sistema yra grindžiama viešosiomis mokyklomis, kuriose mokslas dažnai yra nemokamas arba iš dalies nemokamas. Akivaizdu, kad nemokamo mokslo atveju apmokestinimo PVM problemos nekyla. Ta?iau vieš?j? mokykl? sistem? gali papildyti ir priva?ios mokyklos, kurios mokymo paslaugas teikia už atlyg?. Pasitaiko, kad taip pat ir viešosiose mokyklose kai kurios mokymo paslaugos teikiamos atlygintinai. Šios paslaugos turi b?ti iš esm?s apmokestinamos PVM. Vis d?lto siekdamas išvengti, viena vertus, ši? paslaug? kainos padid?jimo paslaug? gav?jams ir, kita vertus, viešojo ir privataus sektori? subjekt? konkurencijos iškreipimo Europos S?jungos teis?s akt? leid?jas ?ved? Direktyvos 2006/112 132 straipsnio 1 dalies i punkte numatyt? neapmokestinim? PVM veiklai, apibr?žiamai kaip mokyklinis ir universitetinis ?vietimas. Tod?l ši nuostata turi b?ti aiškinama taip, kad jeigu valstyb?je nar?je veikian?ioje visuotinio (mokyklinio) ar aukštojo (universitetinio) ?vietimo sistemoje tam tikras paslaugas už mokest? teikia viešosios mokyklos (kalbant šioje nuostatoje vartojamais terminais – „viešosios teis?s subjektai“) ar priva?ios mokyklos („kitos organizacijos, kurios pripažintos turin?iomis toki? paskirt?), šioms paslaugoms turi b?ti taikomas neapmokestinimas PVM.

16. Vis d?lto, kaip matyti iš prašyme priimti prejudicin? sprendim? nurodytos informacijos, mokymas vairuoti transporto priemonės n?ra Vokietijos visuotinio ?vietimo sistemos dalis. Kiek man yra žinoma, panašiai yra ir kitose valstyb?se nar?se. Tai yra paslauga, kuria teikiami tam tikri specialieji ?g?džiai, leidžiantys ?gyti teis? vairuoti variklines transporto priemonės viešuosiuose keliuose. Ši? paslaug? už mokest? teikia specializuoti subjektai, kaip antai bendrov? A & G *Fahrschul-Akademie*, kurie – net jei tam tikrose kalbose tradiciškai vadinami mokyklomis („auto-école“, „Fahrschule“) – n?ra tam tikr? valstybi? nari? mokykl? sistemos dalis.

17. Taigi mokyklinio ar universitetinio ?vietimo s?voka, ?tvirtinta Direktyvos 2006/112 132 straipsnio 1 dalies i punkte, neapima paslaug?, kurios n?ra skirtingose valstyb?se nar?se veikian?ios mokymo sistemos dalis ir kurias teikiantys subjektai nepriklauso ši? valstybi? mokykl? sistemai, kaip antai mokymo vairuoti paslaug?, teikiam? specializuot? vairavimo mokykl?.

Direktyvos 2006/112 132 straipsnio 1 dalies i punkte numatyto neapmokestinimo PVM tikslas

18. Mano nuomone, mokyklinio ar universitetinio ?vietimo apibr?žties ar min?toje nuostatoje numatyto neapmokestinimo PVM taikymas vairavimo mokykloms neatitikt? šios nuostatos tikslo.

19. Direktyvos 2006/112 132 straipsnis yra šios direktyvos IX antraštin?s dalies 2 skyriuje „Tam tikros su visuomen?s interesais susijusios veiklos neapmokestinimas PVM“. Tod?l šiame straipsnyje, taigi ir jo 1 dalies i punkte, numatyt? neapmokestinim? PVM pateisina visuomen?s interesas, d?l kurio yra vykdoma ši neapmokestinama veikla.

20. Bendrojo ?vietimo paslaug?, apiman?i? pagrindin?, vidurin?j? ir aukšt?j? lygmenis, atžvilgiu šis visuomen?s interesas yra pakankamai akivaizdus. Šiandienin?je visuomen?je ?gyti tam tikr? žini? ir ?g?dži? yra b?tina ir naudinga ne tik kiekvienam atskiram individui, bet ir visai visuomenei, nes jie lemia skland? visuomen?s funkcionavim?. Tod?l iki tam tikro lygio ?vietimas yra net privalomas. Ta?iau visuomen?s interesas neapsiriboja mokymo užtikrinimu tik privalomuoju lygiu. Šiuolaikin?s visuomen?s negal?t? funkcionuoti ir vystytis ekonomiškai, kult?riškai ir politiškai, jeigu jose neb?t? aukštos, privalom? išsilavinimo lyg? smarkiai viršijan?ios, kvalifikacijos asmen?. Juk neatsitiktinai tokios visuomen?s apib?dinamos kaip žiniomis grindžiamos visuomen?s(4).

21. D?l ši? priežas?i? šiuolaikin?s valstyb?s, tarp j? valstyb?s nar?s, labai daug investuoja ? ?vietimo sistem? išlaikym? ir j? pl?tr?. Tod?l b?t? nenuoseklu, jeigu jos vienu metu ribot? prieinamum? prie šios sistemos ir didint? sistemoje teikiam? paslaug? kain?, jas apmokestindamos. Be to, tai prieštaraut? lygyb?s principui, nes apsunkint? ?vietimo sistemos

prieinamum? mažiau pasiturin?iai visuomen?s daliai. Galiausiai negalima pamiršti, kad paprastai vaik? ugdymo išlaidas patiria t?vai. Dažnai šios išlaidos yra labai didel?s, nevienkartin?s ir patiriamos ilg? laik?. Jeigu šios išlaidos viršys t?v? finansines galimybes, jie gali atsisakyti ne tik užtikrinti vaikams išsilavinim?, bet ir juos gimdyti, o tai savo ruožtu lems daugelyje valstybi? nari? jau žinomas demografines problemas.

22. Visa tai yra pagrindas neapmokestinti PVM mokyklinio ir universitetinio švietimo, kaip tai numatyta Direktyvos 2006/112 132 straipsnio 1 dalies i punkte.

23. Kaip savo pastabose teisingai nurodo Vokietijos vyriausyb?, sunku ?vardyti visuomen?s interes?, kuris pagr?st? variklini? transporto priemoni? vairavimo kurs? neapmokestinim? PVM. Šis ?g?dis yra, be joki? abejoni?, labai naudingas, ta?iau j? ?gyti yra suinteresuoti atskiri asmenys, o ne visa visuomen?. Be to, jis nelemia tinkamo visuomen?s funkcionavimo jokių aspektu taip, kaip j? lemia pla?iosios visuomen?s ?gytas minimalus išsilavinimo lygis.

24. Žinoma, tam tikromis s?lygomis, pavyzdžiui, sunkiai pasiekiamose teritorijose arba siekiant užsiimti tam tikra profesine veikla, naudotis nuosava transporto priemone gali b?ti tiesiog b?tina. Vis d?lto ?gyti tam b?tin? ?g?dži? yra ne visuomen?s, o atskir? asmen? interesas, kuris n?ra pagrindas neapmokestinti PVM. D?l tos pa?ios priežasties tokioms gyvenimui b?tinoms prek?ms, kaip antai maisto produktams, drabužiams ar butams, gali b?ti taikomas nebent mažesnis mokes?io tarifas, o ne neapmokestinimas šiuo mokes?iu. Be to, tam, kad galima b?t? naudotis nuosava transporto priemone, b?tina ?gyti ne tik su tuo susijusias teises, bet ir pa?i? transporto priemon?. Taigi, ar d?l šios priežasties neapmokestinimas PVM turi b?ti taikomas transporto priemoni? ?sigijimui?

25. Be to, vairavimo pamok? atžvilgiu nekyla konkurencijos iškreipimo d?l šios veiklos apmokestinimo rizika, nes n?ra jokios šio pob?džio paslaugas neatlygintinai teikian?i? organizacij?, su kuriomis tur?t? konkuruoti priva?ios organizacijos, sistemos. Kitaip nei mokykl? sistemos atveju, mokymo vairuoti paslaugos paprastai yra teikiamos už mokest?.

26. Galiausiai man?s ne?tikina bendrov?s *A & G Fahrschul-Akademie* pateiktas argumentas, kad d?l tinkamo vairuotoj? mokymo ir su tuo susijusio keli? eismo ?vyki? skai?iaus mažinimo tenkinamas visuomen?s interesas ir didinamas keli? eismo saugumas.

27. D?l transporto priemoni? eismo viešaisiais keliais nat?raliai kyla tam tikr? pavoj?, ?skaitant keli? eismo ?vykius ir j? sukeltas pasekmes. Siekdama šiuos pavojus apriboti, valstyb? reguliuoja galimyb? vairuoti transporto priemones, nustatydama reikalavim? ?gyti atitinkamas teises. Šiuo reikalavimu siekiama, kad transporto priemones vairuojan?i? asmen? turimos žinios ir ?g?džiai leist? jiems tai daryti saugiai. Taigi, su keli? eismo saugumo užtikrinimu susij?s visuomen?s interesas šiuo atveju ?gyvendinamas reikalavimu tur?ti teis? vairuoti transporto priemones, o šiai teisei ?gyti b?tin? žini? ir ?g?dži? ?gijimas vairavimo kursuose yra suinteresuot?j? asmen? asmeninis interesas.

28. Kaip jau nurodžiau, Direktyvos 2006/112 132 straipsnio 1 dalyje numatytas neapmokestinimas PVM taikomas tam tikrai veiklai, susijusiai su visuomen?s interesu, kuris pateisina š? neapmokestinim?. Tod?l šios dalies nuostatos negali b?ti aiškinamos taip, kad gal?t? b?ti neapmokestinama veikla, nesusijusi su visuomen?s interesu. To reikalauja ne tik siauro išim?i?, kaip antai neapmokestinimo PVM, aiškinimo principas. PVM sistema yra grindžiama visuotiniu vis? sandori? apmokestinimu kiekviename ekonominio ciklo etape, o ekonomin? apmokestinimo našta perkeliama ? vartojimo etap?. Kiekvienas neapmokestinimo PVM atvejis trikdo tinkam? šios sistemos veikim?. Tod?l toks neapmokestinimas turi b?ti taikomas tik tuomet, kai yra b?tinai arba kai j? pateisina ypatingas tikslas, pavyzdžiui, visuomen?s interesu teikiam? paslaug? kainos sumažinimas. Ta?iau neapmokestinimo turi b?ti vengiama tokiomis aplinkyb?mis,

kai PVM gali būti taikomas ir neprieštarauja šiems ypatingiems tikslams(5).

29. Dėl visų nurodytų priežasčių manau, kad mokymo vairuoti paslaugų neapmokestinimo PVM negali pateisinti tikslai, kurių siekiama Direktyvos 2006/112 132 straipsnio 1 dalies i punkte numatyto neapmokestinimu.

Teisingumo Teismo jurisprudencija, susijusi su Direktyvos 2006/112 132 straipsnio 1 dalies i ir j punktuose numatyto neapmokestinimu

30. Neketinu šioje išvadoje išsamiai apžvelgti Teisingumo Teismo jurisprudencijos, susijusios su Direktyvos 2006/112 132 straipsnio 1 dalies i ir j punktuose numatyto neapmokestinimo PVM, nes manau, kad tai nėra būtina. Vis dėlto tiek prašymų priimti prejudicinį sprendimą pateiktas teismas, tiek kai kurios bylos šalys, visų pirma bendrovė *A & G Fahrschul-Akademie* ir Ispanijos bei Italijos vyriausybės, nurodo tam tikras Teisingumo Teismo sprendimuose pateiktas išvadas, kurios, bylos šalių nuomone, galėtų lemti skirtingas išvadas nei mano pateiktosios. Todėl reikia kai ką patikslinti.

31. Pirma, byloje *Komisija / Vokietija (C-287/00)* Teisingumo Teismas atsakė į klausimą, ar už mokymų atliekami mokslo tyrimai gali būti pripažinti paslaugomis, glaudžiai susijusiomis su universitetiniu švietimu, kaip tai suprantama pagal Direktyvos 77/388/EEB(6) 13 straipsnio A skyriaus 1 dalies i punktą. Šiuo atveju Teisingumo Teismas nusprendė, kad su mokykliniu arba universitetiniu švietimu glaudžiai susijusi paslaugų savykos nedera aiškinti pernelyg siaurai(7). Vis dėlto manau, kad remiantis šiuo sprendimu negalima daryti pernelyg plačių išvadų. Europos Sąjungos teisės aktų leidėjas sėmoringai pavartojo neapibrėžtą glaudžiai susijusi paslaugų savyką, kad teisės taikymo etape neapmokestinimą galima būtų taikyti įvairioms paslaugoms, kurios praktiškai gali būti susijusios su siaurai suprantama švietimo veikla. Tokios paslaugos gali būti, pavyzdžiui, maitinimo paslaugos, jeigu jas pagal mokymo programą teikia švietimo įstaigos mokiniai(8). Todėl Teisingumo Teismo nustatyta griežta šios savykos apibrėžtis tiesiogiai prieštarautų teisės aktų leidėjo ketinimams ir šios nuostatos tikslui. Vis dėlto tai nereiškia, kad taip pat plačiai turėtų būti aiškinamos ir kitos savykos, vartojamos Direktyvos 2006/112 132 straipsnio 1 dalies i punkte, ypač tos, kurios, kaip antai mokyklinio ir universitetinio švietimo savyka, nustato šioje nuostatoje numatyto neapmokestinimo PVM apimtį.

32. Antra, bendrovė *A & G Fahrschul-Akademie*, Ispanijos bei Italijos vyriausybės remiasi Teisingumo Teismo išvada, kuri šioje vietoje verta pacituoti visą. Kaip konstatavo Teisingumo Teismas, mokyklinio ir universitetinio švietimo savyka, kaip ji suprantama pagal galiojančios Direktyvos 2006/112 132 straipsnio 1 dalies i ir j punktus, „taikoma ne tik mokymui, po kurio vyksta kvalifikacijų suteikiantys egzaminai arba kuris suteikia išsilavinimą, būtiną tam, kad būtų galima užsiimti profesine veikla, bet apima ir kitą veiklą, per kurią mokyklose arba universitetuose mokoma tam, kad moksleiviai arba studentai patobulintų savo žinias ir įgūdžius, tačiau tik jei ši veikla nėra skirta vien laisvalaikiui praleisti“(9).

33. Minėtos bylos šalys, remdamosi tokiu konstatavimu, daro išvadą, kad kiekvienai veiklai, kuri suteikia žinių ir įgūdžių, jei tik ji nėra skirta vien laisvalaikiui praleisti, turi būti taikomas neapmokestinimas, tvirtintas nagrinėjamoje nuostatoje. Kadangi mokymo vairuoti paskirtis ir tikslas akivaizdžiai nėra vien laisvalaikio praleidimas, šis neapmokestinimas turi būti taikomas ir vairavimo mokykloms.

34. Tačiau, mano nuomone, šie argumentai yra grindžiami iš konteksto ištrauktos Teisingumo Teismo sprendimo ištraukos pasirinktiniu aiškinimu.

35. Iš tiesų, pirma, šiame aiškinyje praleista cituojamos ištraukos frazė „mokyklose ar universitetuose“. Tačiau ši frazė yra tiesiogiai susijusi su galiojančios Direktyvos 2006/112 132

straipsnio 1 dalies i ir j punktuose ?tvirtinta nuostata, pagal kuri? tekstuose ?vairiomis kalbomis, išskyrus tekst? lenk? kalba, neapmokestinimas taikomas mokykliniam ar universitetiniam švietimui. Vis d?lto ši s?voka, kuri yra susijusi su bendruoju švietimu pagrindin?se, vidurin?se ir aukštosiose mokyklose, turi b?ti aiškinama taip, kaip nurodžiau šios išvados 13–17 punktuose. Tod?l remiantis cituojama Teisingumo Teismo sprendimo ištrauka, negalima daryti išvados, kad veiklai, kuri n?ra vykdoma šioje sistemoje, gali b?ti taikomas neapmokestinimas, jei tik ši veikla n?ra skirta vien laisvalaikiui praleisti.

36. Antra, Teisingumo Teismas min?tose bylose pri?m? sprendim? ne d?l konkre?i? organizacij? priklausymo šiai švietimo sistemai(10), o d?l galimyb?s taikyti neapmokestinim? konkre?iam d?stomam dalykui. Be to, Teisingumo Teismas padar? išvad?, kad šis neapmokestinimas gali apimti ne tik pagrindiniam mokymo pagal konkretaus tipo mokykloje galiojan?i? program? kursui priklausan?ius dalykus, bet ir kitus užsi?mimus, jei tik jie n?ra skirti vien laisvalaikiui praleisti. Ta?iau visa tai su s?lyga, kad mokymas vyksta mokyklinio ar universitetinio švietimo sistemoje, o ne už šios sistemos rib?.

37. Iš ties? atrodo, kad Sprendime *Haderer* Teisingumo Teismas pripažino galimyb? taikyti neapmokestinim? mokymui konkre?ios r?šies organizacijose, kaip antai vadinamuosiuose suaugusi?j? švietimo centruose Vokietijoje („Volkshochschule“). Vis d?lto atkreiptinas d?mesys ? tai, kad Teisingumo Teismas šioje byloje pateik? atsakymus ? nacionalinio teismo klausimus, pagr?stus prielaida, kad šio tipo organizacijos yra mokyklinio ar universitetinio švietimo sistemos dalis, kaip tai suprantama pagal galiojan?ios Direktyvos 2006/112 132 straipsnio 1 dalies i ir j punktus. Be to, Teisingumo Teismas paliko ši? mokes?i? administratoriaus, kuris yra šalis pagrindin?je byloje, išsakyt? abejon? galutinai spr?sti prašym? priimti prejudicin? sprendim? pateikusiam teismui. Taigi, mano manymu, jeigu ir kyla abejon? d?l to, ar *Volkshochschule* veikla yra mokyklinio ar universitetinio švietimo dalis, kaip tai suprantama pagal aptariam? nuostat?, abejon? d?l to, kad vairavimo mokykl? veikla n?ra šios švietimo sistemos dalis, nekyla.

38. Galiausiai iš Teisingumo Teismo jurisprudencijos galima daryti išvad?, kad mokyklinio ar universitetinio švietimo s?voka, kaip ji suprantama pagal Direktyvos 2006/112 132 straipsnio 1 dalies i ir j punktus, negali b?ti aiškinama atskir? valstybi? nari? švietimo sistem? pagrindu, nes šios sistemos atskirose valstyb?s nar?se gali skirtis, o tai lemt? skirting? šiose nuostatose ?tvirtinto neapmokestinimo taikym?, prieštaraujant? direktyvos tikslui(11). Ta?iau šios taisykl?s negalima suabsoliutinti, nes direktyvos 132 straipsnio 1 dalies i punkto nuostatose neišvengiamai daroma nuoroda ? nacionalines švietimo sistemas, teigiant, kad neapmokestinimas taikomas veiklai, kuri? vykdo „tokios paskirties viešosios teis?s reglamentuojamos ?staigos ar kitos organizacijos, kurias atitinkama valstyb? nar? pripažino turin?iomis toki? paskirt?“. Atsižvelgdamas ? pagrindin?s bylos kontekst? manau, kad šis Teisingumo Teismo konstatavimas reiškia tik tiek, kad tai, jog konkre?ioje kalboje mokymo vairuoti centrai yra vadinami „mokyklomis“, savaime nereiškia, kad jie yra pripaž?stami mokyklinio ar universitetinio švietimo paslaugas teikian?iomis organizacijomis, kaip tai suprantama pagal nagrin?jam? nuostat?.

Mokymas vairuoti kaip profesinis mokymas

39. Ispanijos vyriausyb? teigia, kad mokymo vairuoti transporto priemones veikla turi b?ti neapmokestinama PVM pagal Direktyvos 2006/112 132 straipsnio 1 dalies i punkt?, bet ne kaip mokyklinis ar universitetinis švietimas, o kaip profesinis mokymas. Ši vyriausyb? nurodo, kad teis? vairuoti transporto priemones yra b?tina siekiant užsiimti tam tikra profesine veikla, o dažnai ir nuvykti ? darbo viet?.

40. Nesutinku su šia nuomone, kiek tai yra susij? su nagrin?jama byla.

41. Kaip matyti iš prašymo priimti prejudicin? sprendim?, pagrindin? byla yra susijusi su galimu

vairavimo kursų, skirtų gyti teisei vairuoti B ir C1 kategorijų transporto priemonės, neapmokestinimu PVM. Galiojančios Europos Sąjungos teisės lygmeniu vairuotojo pažymėjimų kategorijos yra suderintos 2006 m. gruodžio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2006/126/EB dėl vairuotojo pažymėjimų (12). B kategorija apima lengvuosius automobilius ir prekybos transporto priemonės (13), o C1 kategorija – lengvuosius sunkvežimius (14).

42. B kategorijos vairuotojo pažymėjimas yra pagrindinis vairuotojo pažymėjimų kategorija, būtina vairuoti lengvuosius automobilius, skirtus asmeniniam naudojimui. Kaip pažymi Ispanijos vyriausybė, gyti šios kategorijos vairuotojo pažymėjimą gali būti tiesiog būtina siekiant užsiimti tam tikra profesine veikla, pavyzdžiui, teikti taksi paslaugas. Tačiau taip yra daugelio įgūdžių atveju, pradedant skaitymo ir rašymo įgūdžiais. Ar dėl šios priežasties mokymas rašyti turi būti pripažintas profesiniu mokymu? Mano nuomone, profesiniu mokymu gali būti pripažinta tik tokia veikla, kuri yra skirta gyti žinioms ar įgūdžiams, naudojamiems išskirtinai ar visų pirma užsiimti profesine veikla, arba veikla, orientuota į asmenis, ketinančius gyti konkrečių įgūdžių, susijusių su profesine veikla. Tačiau jei tam tikras mokymas būtų pripažintas profesiniu tik dėl to, kad tokio mokymo procese gyti įgūdžiai gali būti naudojami ir profesinėje veikloje, tai lemtų potencialiai neribotą šios sėvokos srities išplėtimą. Išplėtus tokį argumentavimą iki absurdo, gyti bet kokį įgūdį gali būti būtina siekiant užsiimti tokia veikla, kokia yra to įgūdžio instruktoriaus veikla. Todėl, mano manymu, mokymas vairuoti siekiant gyti teisę vairuoti B kategorijos transporto priemonės negali būti pripažintas profesiniu mokymu.

43. Jei kalbėti apie C1 kategorijos vairuotojo pažymėjimą, padėtis yra sudėtingesnė. Šios kategorijos vairuotojo pažymėjimas suteikia teisę vairuoti sunkvežimius, kurių leidžiama maksimali masė ne didesnė kaip 7,5 t. Šios transporto priemonės paprastai yra naudojamos krovinių vežimui keliais už atlygą, t. y. profesinei veiklai. Tačiau šios kategorijos teisę vairuoti gali būti būtina ir asmeniniams tikslams, pavyzdžiui, siekiant vairuoti tam tikrus turistinius automobilius furgonus, nes jų maksimali masė dažnai viršija 3,5 t. Todėl vairavimo kursai, skirti gyti teisei vairuoti C1 kategorijos transporto priemonės, galėtų būti pripažinti profesiniu mokymu, jeigu nacionalinis teismas nustatytų, pavyzdžiui, kad toks mokymas yra orientuotas į asmenis, ketinančius užsiimti krovinių vežimo keliais už atlygą veikla, ir yra šis asmenų mokymo dalis. Tačiau iš šioje byloje pateikto prašymo priimti prejudicinį sprendimą neišplaukia, kad nacionalinis teismas padarė tokį išvadą, o prejudiciniuose klausimuose akivaizdžiai neprašoma išaiškinti profesinio mokymo sėvokos, kaip ji suprantama pagal Direktyvos 2006/112 132 straipsnio 1 dalies i punktą. Todėl šioje byloje nėra pagrindo pripažinti vairavimo kursus, skirtus gyti teisei vairuoti C1 kategorijos transporto priemonės, profesiniu mokymu.

Baigiamoji pastaba ir siūlomas atsakymas

44. Kaip jau turėjau galimybę pažymėti, su vairuotojo pažymėjimais susijusios nuostatos Europos Sąjungos teisėje yra suderintos Direktyva 2006/126. Šios direktyvos 2 straipsnio 1 dalyje tvirtinta, kad valstybių narių išduodami vairuotojo pažymėjimai yra tarpusavyje pripažinti. Tai reiškia, kad kiekvienas asmuo, gyvenantis Europos Sąjungos teritorijoje, gali gyti vairuotojo pažymėjimą bet kurioje valstybėje narėje ir jį naudoti visose valstybėse narėse, skaitant pagrindinės gyvenamosios vietos valstybę narę. Todėl vairavimo mokyklos, veikiančios skirtingose valstybėse narėse, gali tiesiogiai konkuruoti tarpusavyje. Taigi, mano nuomone, labai svarbu, kad Teisingumo Teismas vienareikšmiškai atsakytų į klausimą dėl galimybės neapmokestinti vairavimo mokyklų PVM ir nedaryti nuorodų į papildomas nacionalinių teismų išvadas, nes prieštaraujantys nacionaliniai sprendimai dėl šio neapmokestinimo galėtų lemti tokios konkurencijos iškrypimą. Priimti tokį vienareikšmišką sprendimą turi būti juo lengviau, nes, kiek man yra žinoma, mokymo vairuoti organizavimas visose valstybėse yra panašus tuo požiūriu, kad yra grindžiamas specializuotomis, privačiomis ir bendrojo švietimo sistemai nepriklausančiomis mokyklomis, kurios teikia mokymo paslaugas už mokestį, ir tai yra jų pagrindinė veikla.

45. Atsižvelgdamas į tai, kas nurodyta, siūlau Teisingumo Teismui į pirmąjį klausimą atsakyti, kad Direktyvos 2006/112 132 straipsnio 1 dalies i punktas turi būti aiškinamas taip, kad vairavimo kursai, skirti gyti teisei vairuoti B ir C1 kategorijų transporto priemonės (vairuotojo pažymėjimą), nepatenka į mokyklinio ir universitetinio švietimo srovą, kaip ji suprantama pagal šią nuostatą.

Antrasis prejudicinis klausimas

46. Antrajame klausime prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas daro prielaidą, kad organizacijų, užsiimančių mokykliniu ir universitetiniu švietimu, pripažinimas vykdančiomis panašią veiklą kaip ir viešosios teisės reglamentuojami subjektai, kurie užsiima tokia veikla, yra atskira ir nepriklausoma sąlyga taikyti neapmokestinimą, tvirtintą Direktyvos 2006/112 132 straipsnio 1 dalies i punkte. Tuo atveju, jeigu į pirmąjį prejudicinį klausimą būtų atsakyta teigiamai, teismas siekia nustatyti, kokių pagrindų jis gali pripažinti vairavimo mokyklas tokiomis „panašią veiklą vykdančiomis organizacijomis“.

47. Vis dėlto, mano nuomone, šie du klausimai yra neatsiejamai susiję. Kaip minėjau, mokyklinio ir universitetinio švietimo srovą, kaip ji yra suprantama pagal aptariamą nuostatą, turi būti aiškinama kaip apimanti kiekvienoje valstybėje narėje veikiančių mokyklose ir universitetuose gyvendinamą mokyklinio ir universitetinio švietimo sistemą. Kiekvienos organizacijos, užsiimančios švietimo šioje sistemoje veikla, tikslai šia prasme yra panašūs į viešosios teisės reglamentuojamų subjektų tikslus, nes aptariamose nuostatos tekstas grindžiamas prielaida, kad paprastai ši sistema sudaro viešosios teisės subjektai. Tačiau net jei konkrečioje valstybėje narėje mokyklinio ir universitetinio švietimo sistema būtų grindžiama tik privačios teisės subjektais, jie turėtų būti pripažinti turinčiais panašius tikslus, kaip tai suprantama pagal šią nuostatą, ir neapmokestinami. Tačiau jeigu subjekto veikla nepriklauso mokyklinio ar universitetinio švietimo sričiai, šis subjektas iš principo negali būti pripažintas turinčiu tikslų, kurie yra panašūs į viešosios teisės subjektų, teikiančių tokias švietimo paslaugas, tikslus, nepriklausomai nuo to, kiek jo veiklą reglamentuoja teisės aktai.

Trečiasis ir ketvirtasis prejudiciniai klausimai

48. Trečiuoju ir ketvirtuoju klausimais prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas siekia sužinoti, ar vairavimo kursai, kuriuos rengia bendrovė *A & G Fahrschul-Akademie*, gali būti pripažinti mokytojų privačiai teikiamomis mokymo paslaugomis, susijusiomis su mokykliniu ar universitetiniu švietimu, kaip tai suprantama pagal Direktyvos 2006/112 132 straipsnio 1 dalies j punktą. Galima manyti, kad prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas šiuos klausimus teikia tuo atveju, jeigu į antrąjį prejudicinį klausimą būtų atsakyta neigiamai, o į

pirmąjį klausimą – teigiamai. Atsižvelgiant į tai, kaip siūlau atsakyti į pirmąjį prejudicinį klausimą, atsakyti į antrąjį ir trečiąjį prejudicinius klausimus nėra būtina. Tačiau manau, kad būtina pateikti kelis papildomus paaiškinimus dėl šios direktyvos 132 straipsnio 1 dalies j punkto.

49. Ši nuostata papildo tos direktyvos 132 straipsnio 1 dalies i punkte numatytą neapmokestinimą PVM. Mokyklinį ir universitetinį švietimą paprastai teikia šiuo tikslu įgaliotos organizacijos, bendrai vadinamos mokyklos ir aukštosios mokyklos. Vis dėlto pasitaiko, kad tam tikras papildomas mokymo paslaugas, nors jos ir susijusios su tais pačiais dalykais, mokytojai konkrečioms mokiniams teikia individualiai, už įprastą konkrečioje mokykloje galiojančios mokymo programos ribą. Be to, kai kurie mokiniai dėl sveikatos ar kitų priežasčių mokosi ne įprastu būdu, t. y. mokykloje, o individualiai, dažniausiai namuose. Šioms mokymo paslaugoms Direktyvos 2006/112 132 straipsnio 1 dalies i punkte numatytas neapmokestinimas nebūtų taikomas, nes jas teikia kiti nei viešosios teisės reglamentuojami subjektai ar kitos organizacijos. Šis spragą užpildo šios direktyvos 132 straipsnio 1 dalies j punktas.

50. Mano nuomone, iš to darytinos dvi išvados.

51. Pirmą, Direktyvos 2006/112 132 straipsnio 1 dalies j punkte vartojama mokyklinio ar universitetinio švietimo sąvoka turi būti aiškinama taip pat, kaip ir šios dalies i punkte vartojama ta pati sąvoka. Taigi, jeigu mokyklinio ar universitetinio švietimo sąvoka neapima, remiantis mano siūlomomis atsakymais į pirmąjį prejudicinį klausimą, mokymo vairuoti, tai galioja tiek 132 straipsnio 1 dalies i punktui, tiek j punktui. Tai neleidžia taikyti pastarojoje nuostatoje numatyto neapmokestinimo šias mokymo paslaugas teikiančioms mokykloms, neatsižvelgiant į kitas minėtų nuostatų sąlygas.

52. Antra, Direktyvos 2006/112 132 straipsnio 1 dalies j punkte esanti sąvoka „mokytojas“, turi būti aiškinama pažodžiui, taip, kaip ji yra suprantama bendrinėje kalboje. Pažymėsiu, kad visose man žinomose kalbose žodis mokytojas („enseignant“, „Lehrer“, „teacher“ ir t. t.), žymintis profesijos pavadinimą, reiškia tik fizinį asmenį(15). Todėl teleologinis nagrinėjamos nuostatos aiškinimas neleidžia jos taikyti juridiniams asmenims.

53. Šios išvados nepaneigia fiskalinio neutralumo principas, kuriuo remiasi prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas ir bendrovė *A & G Fahrschul-Akademie*. Jį manymu, šis principas neleidžia diferencijuoti apmokestinamąjį asmenį pagal jo teisinę formą, jeigu jie veržiasi ta pačia veikla.

54. Kaip minėta, Direktyvos 2006/112 132 straipsnio 1 dalies j punkto nuostatos tik papildo neapmokestinimą, numatytą šios dalies i punkte, ir neturi būti aiškinamos atskirai nuo šio punkto nuostatų, kuriose yra įtvirtintas mokyklinio ar universitetinio švietimo, kurį teikia viešosios teisės reglamentuojami subjektai ir kitos organizacijos, neapmokestinimas. Kitų organizacijų sąvoka neabejotinai yra pakankamai plati, kad apimtų kiekvieną juridinį asmenį, užsiimantį tokia veikla(16). Tad jeigu mokyklinis ar universitetinis švietimas yra teikiamas juridinio asmens, jam yra taikomas neapmokestinimas pagal nagrinėjamos direktyvos 132 straipsnio 1 dalies i punktą, o jei švietimas yra teikiamas mokytojo, veikiančio kaip fizinis asmuo, individualiai, neapmokestinimas taikomas pagal tos pačios dalies j punktą. Fiskalinio neutralumo principui nekyla jokios grėsmės.

55. Išvados, pagal kurią Direktyvos 2006/112 132 straipsnio 1 dalies j punkto nuostatos taikomos tik fiziniams asmenims, nepaneigia ir bendrovės *A & G Fahrschul-Akademie* bei Italijos ir Austrijos vyriausybės nurodyta aplinkybė, kad pagal Teisingumo Teismo jurisprudenciją veikla, kuriai taikoma ši nuostata, turi būti vykdoma fizinis asmenis skaita ir atsakomybe(17). Iš tiesų tai nėra vienintelė šios nuostatos taikymo sąlyga, o visos bylos, kuriose Teisingumo Teismas yra pateikęs šios nuostatos išaiškinimą(18), buvo susijusios su fiziniiais asmenimis(19). Todėl, priešingai, nei teigia minėti suinteresuotieji asmenys, nepakanka, kad pamokos būtų teikiamos

savo s?skaita ir atsakomybe; turi b?ti ?vykdytos ir kitos tos nuostatos taikymo s?lygos, be kit?, mokytojo statuso, kur? gali tur?ti tik fiziniai asmenys, s?lyga.

56. Akivaizdu, kad vairavimo mokykla ?darbina instruktorius, kurie yra fiziniai asmenys. Ta?iau tai n?ra pagrindas taikyti ?iai vairavimo mokyklai neapmokestinim? PVM pagal Direktyvos 2006/112 132 straipsnio 1 dalies j punkt?. Teisingumo Teismas jau tur?jo galimyb? nuspr?sti, kad ?ioje nuostatoje numatytas neapmokestinimas negali b?ti taikomas tre?iuoju asmeniu esan?ios organizacijos kursuose fizinio asmens teikiamoms paslaugoms(20). Tod?l b?t? nelogiška š?kart nuspr?sti, kad tre?iuoju asmeniu esanti organizacija gal?t? pasinaudoti ?iuo neapmokestinimu.

57. Taigi, neatsižvelgiant ? tai, ar mokymas vairuoti yra mokyklinis ar universitetinis ?vietimas, organizacija, organizuojanti š? mokym?, kaip antai bendrov? *A & G Fahrschul-Akademie*, n?ra mokytojas, kaip tai suprantama pagal Direktyvos 2006/112 132 straipsnio 1 dalies j punkt?, ir jai netaikomas toje nuostatoje numatytas neapmokestinimas PVM. Kitaip gal?t? b?ti nebent vairavimo instruktori? atveju, kurie individualias mokymo vairuoti paslaugas teikt? savo s?skaita ir atsakomybe. Ta?iau ?ioje byloje pateikti prejudiciniai klausimai su tuo n?ra susij?.

Išvada

58. Atsižvelgdamas ? visus ?iuos svarstymus, si?lau taip atsakyti ? *Bundesfinanzhof* (Federalinis finans? teismas, Vokietija) pateiktus prejudicinius klausimus:

2006 m. lapkri?io 28 d. Tarybos direktyvos 2006/112/EB d?l prid?tin?s vert?s mokes?io bendros sistemos 132 straipsnio 1 dalies i punktas turi b?ti aiškinamas taip, kad vairavimo kursai, kuriais siekiama ?gyti teis? vairuoti B ir C1 kategorij? transporto priemones (vairuotojo pažym?jim?), nepatenka ? mokyklinio ir universitetinio ?vietimo s?vok?, kaip ji suprantama pagal ši? nuostat?.

1 Originalo kalba: lenk?.

2 OL L 347, 2006, p. 1.

3 Konkre?iai kalbant, Ispanijos vyriausyb? si?lo pripažinti, kad vairavimo pamokoms Direktyvos 2006/112 132 straipsnio 1 dalies i punkte numatytas neapmokestinimas taikomas kaip profesiniam mokymui. Š? klausim? aptarsiu pirmojo prejudicinio klausimo analiz?s baigiamojoje dalyje.

4 Žr., pavyzdžiui, UNESCO, *Towards Knowledge Societies*, 2005.

5 Šiuo klausimu galiausiai žr. 2017 m. rugs?jo 21 d. Sprendim? *Aviva* (C?605/15, EU:C:2017:718, 28–30 punktai ir juose nurodyta jurisprudencija).

6 1977 m. geguž?s 17 d. Šeštoji Tarybos direktyva d?l valstybi? nari? apyvartos mokes?i? ?statym? derinimo – Bendra prid?tin?s vert?s mokes?io sistema: vienodas vertinimo pagrindas (OL L 145, 1977, p. 1), panaikinta ir pakeista Direktyva 2006/112. Šios direktyvos 13 straipsnio A skyriaus 1 dalies i punktas atitinka Direktyvos 2006/112 132 straipsnio 1 dalies i punkt?.

7 2002 m. birželio 20 d. Sprendimas *Komisija / Vokietija* (C?287/00, EU:C:2002:388, 47 punktas).

8 Žr. 2017 m. geguž?s 4 d. Sprendim? *Brockenhurst College* (C?699/15, EU:C:2017:344, rezoliucin? dalis).

9 2007 m. birželio 14 d. Sprendimas *Haderer* (C?445/05, EU:C:2007:344, 26 punktas) ir 2010 m. sausio 28 d. Sprendimas *Eulitz* (C?473/08, EU:C:2010:47, 29 punktas).

- 10 Žr., be kita ko, 2007 m. birželio 14 d. Sprendim? *Haderer* (C?445/05, EU:C:2007:344, 27 punktas), kuriame Teisingumo Teismas aiškiai paliko š? klausim? iš naujo nagrin?ti nacionaliniam teismui.
- 11 Žr., be kita ko, 2007 m. birželio 14 d. Sprendim? *Haderer* (C?445/05, EU:C:2007:344, 25 ir 26 punktai).
- 12 OL L 403, 2006, p. 18.
- 13 „Motorin?s transporto priemon?s, kuri? leidžiama maksimali mas? neviršija 3 500 kg ir kurios skirtos ir suprojektuotos vežti ne daugiau kaip 8 keleivius, ne?skaitant vairuotojo <...>“ (Direktyvos 2006/126 4 straipsnio 4 dalies b punktas).
- 14 „Motorin?s transporto priemon?s, išskyrus D1 arba D kategorij? motorines transporto priemones, kuri? leidžiama maksimali mas? didesn? kaip 3 500 kg, ta?iau ne didesn? kaip 7 500 kg ir kurios skirtos ir suprojektuotos vežti ne daugiau kaip 8 keleivius, ne?skaitant vairuotojo <...>“ (Direktyvos 2006/126 4 straipsnio 4 dalies d punktas).
- 15 Šiuo klausimu žr. 1999 m. rugs?jo 7 d. Sprendim? *Gregg* (C?216/97, EU:C:1999:390, 14 punktas).
- 16 Šiuo klausimu žr. 1999 m. rugs?jo 7 d. Sprendim? *Gregg* (C?216/97, EU:C:1999:390, 17 punktas).
- 17 2007 m. birželio 14 d. Sprendimas *Haderer* (C?445/05, EU:C:2007:344, 30 punktas ir rezoliucin? dalis).
- 18 Konkre?iai kalbant, j? atitinkan?i? Direktyvos 77/388 nuostat?.
- 19 Iš ties? byloje, kurioje 2010 m. sausio 28 d. priimtas Sprendimas *Eulitz* (C?473/08, EU:C:2010:47), apmokestinamasis asmuo ir ieškov? pagrindin?je byloje buvo juridinis asmuo (bendrov?). Ta?iau, kaip Teisingumo Teismas nurod? šiame sprendime (19 punktas), gin?ijam? veikl? vykdo ne šis juridinis asmuo, o vienas jo dalinink?, kuris buvo diplomuotas inžinierius. Ši? aplinkyb? Teisingumo Teismas nurod? ir rezoliucin?je dalyje (žr. rezoliucin?s dalies 2 punkt?).
- 20 2010 m. sausio 28 d. Sprendimas *Eulitz* (C?473/08, EU:C:2010:47, rezoliucin?s dalies 2 punktas).